

Ekonomika bez hospodárskeho rastu?

Správa z podujatia

Verejná diskusia uskutočnená CGPE pri FMV EUBA 8.4.2026
Miesto a čas: Ekonomická univerzita v Bratislave, 15:15-16:45

Účastníci

Ondřej Kolínský

AMO klima

Tadeáš Žďárský

NaZemi

Anna Kötelesová

Technická univerzita v Košiciach

Moderátor

Tomáš Imrich Profant

Diskusia sa začala tradične krátkym úvodom moderátora a predstavením diskutujúcich. Potom nasledovala vstupná otázka ohľadom toho, čo predstavuje nerast v zmysle ekonomickej teórie ale aj určitého sociálneho či akademického hnutia. Táto otázka bola následne prehĺbená ďalšou otázkou ohľadom konkrétnych návrhov, ktoré nerast ponúka. Diskutujúci zdôraznili sociálne opatrenia, ako napríklad univerzálny príjem, hovorili o obmedzení ekologicky zaťažujúcej výroby a vysvetlili rozdiel medzi recesiou a nerastom.

K otázke ohľadom používania pojmu nerast sa vyjadrila A. Kötelesová, podľa ktorej je hlavnou výhodou termínu nerast jeho nekooptovateľnosť. Tá ho odlišuje od ostatných termínov ako napríklad udržateľný rozvoj alebo cirkulárna ekonomika.

Diskutujúci kritizovali aj tzv. zelený rast a politiky Európsku zelenú dohodu. Túto politiku považovali za nedostatočnú z pohľadu nerastu, nielen pre jej rastový charakter, ale aj pre nárast teplôt, kvôli ktorým sa dá považovať za nepostačujúcu.

Dôležitou súčasťou debaty bola diskusia o vzťahu medzi expertnou ekonomickou elitou a zvyškom spoločnosti. Diskutujúci poukazovali na expertný charakter nerastu a na potrebu priblížiť sa bežným občanom, ktorí vo všeobecnosti podporujú ekologické politiky. Zdôraznená tak bola potreba tzv. zeleného populizmu.

Diskutujúci uviedli aj konkrétne príklady z Veľkej Británie, Čiech a Slovenska, ktoré by sa dali považovať za zárodky nerastovej spoločnosti. Išlo vo všeobecnosti o viac lokálne iniciatívy než zásadné národné politiky, ktoré by skutočne dokázali zabezpečiť ekologickú zmenu týchto moderných spoločností.

Na záver boli tri otázky z publika. Týkali sa problematiky vzťahu medzi globálnym Severom a Juhom a umožnení globálnemu Juhu naďalej rásť. Adresovali tiež problém finančnej motivácie ľudí, ktorú nerast spochybňuje.

Celkovo diskusia prebehla v pokojnom duchu a umožnila publiku sa zoznámiť s hlavnými argumentami nerastu a ekologickej ekonómie.